

HISTORIE SOCIÁLNÍ PRÁCE A VYBRANÉ OSOBNOSTI

6. Od sociální péče k základům sociální práce

Od sociální péče k základům sociální práce

Thomas Chalmers (1780-1847)

- duchovní Skotské církve, později hlavní představený Svobodné skotské církve
- matematik, ekonom, teolog, působil na první skotské univerzitě St. Andrews
- od 1815 působil jako **duchovní v Glasgow**, průmyslovém městě, kde se setkal ve větším měřítku s chudobou

Od sociální péče k základům sociální práce

Thomas Chalmers a sociální práce

- nesouhlasil s provozovaným způsobem pomoci chudým, připadala mu demotivující, přesvědčen, že **solidarita a vzájemná pomoc v sousedství je mnohem efektivnější než almužna poskytována státem**
- **zapojení komunity, přenesení problému na lokální úroveň, zvyšování zodpovědnosti chudých , finanční pomoc by měla pocházet pouze z prostředků náboženské komunity**
- jeho hlavní myšlenkou bylo „**pomoci chudým, aby si mohli sami pomoci**“

Od sociální péče k základům sociální práce

Thomas Chalmers a sociální práce

- **reorganizace ve své farnosti** – rozdělení na jednotlivé okrsky, kde byla vždy **jedna zodpovědná osoba (jáhen)**, která **uskutečňovala návštěvy po domácnostech, navázala kontakt s chudými a monitorovala jejich situaci**, což bylo základem pro poskytování pomoci
- **organizoval také základní a nedělní školy**, kde se dětem mělo dostat světského a náboženského vzdělání

Od sociální péče k základům sociální práce

Společnost charitativní organizace (Charity Organization Society)

- **systematický kontakt s chudými formou osobních návštěv v domácnostech**
- **zprostředkování kontaktu s organizacemi, kde mohli potřební získat práci, právní radu či jinou podporu**
- **finanční pomoc z církevních fondů, ale až po prověření, potřební nemohou prostředky získat jiným způsobem**
- **cíl – ochrana chudých před hříchem chudoby, ovlivněno protestantskou morálkou**

Od sociální péče k základům sociální práce

Antony Ashley Cooper, hrabě Shaftesbury (1801-1885)

- přestože se narodil do šlechtické rodiny, prožil poměrně neradostné dětství, což zřejmě ovlivnilo jeho postoj v dospělosti
- po ukončení studií v Oxfordu 1819 se vydal na cestu po Evropě
- ve 25 letech byl zvolen do parlamentu (House of

Od sociální péče k základům sociální práce

Antony Ashley Cooper a sociální reformy

- jako člen parlamentu byl jmenován do **výboru pro „chudé a choromyslné“**, kde se seznámil s otřesnými podmínkami v blázincích, podpořil vznik komise, která by prováděla inspekce těchto institucí a ve které sám působil 57 let – **komise se zasloužila o zlepšení podmínek a zacházení s pacienty**
- **snaha o zpřísnění podmínek pro dětskou práci – minimální věk a omezení pracovní doby, zákaz práce žen a dětí v uhelných dolech**
- podporoval **zřizování škol pro chudé děti**, v roce 1844 se stal Prezidentem Ragged School Union (ragged school – doslova „škola pro trhany“), jelikož bylo těžké jim najít práci, zajistil mnoha sirotkům převoz do Austrálie a Kanady

Od sociální péče k základům sociální práce

Amalie Sieveking (1794-1859)

- německá filantropka a sociální aktivistka, měla velký vliv na **zapojení žen do sociální práce (umožnění neprovdaným ženám pečovat o potřebné formou zaměstnání)**
- byla silně ovlivněna protestantismem, J. H. Wichernem atd.
- založila školu pro dívky, o sobotách vyučovala v chudobincích

Od sociální péče k základům sociální práce

Amalie Sieveking a péče o chudé a nemocné

- 1831 jako dobrovolnice ošetřovala nemocné choleroou v hamburských chudobincích
- **1832 založila Ženský spolek pro pomoc chudým a nemocným (Wieblicher Verein für Armen und Krankenpflege) - materiální a duchovní pomoc v chudých rodinách nemocných a invalidů, organizovala také drobné práce mezi klienty (drobné opravy, šití, pletení apod.)**

- ❑ bylo založeno **45 podobných organizací**, podnítila vznik příruček pro tento typ spolků
- ❑ pod jejím vlivem založil pastor Theodor Fliedner první ženskou diakonii a v roce 1836 nemocnici v Kaiserswerthu, která se stala také moderní
- ❑ ošetrovatelské školou (zde se učila i Florence Nightingale), vrchní dozor byl nabídnut právě A. Sieveking
- ❑ 1840 založila Amalienstift s dětskou nemocnicí a chudobincem

Od sociální péče k základům sociální práce

Johann Hinrich Wichern (1808-1881)

- protestant, od 18 let pracoval jako vychovatel, později studoval teologii v Göttingenu a Berlíně
- **inicioval založení Vnitřní misie (1848)– koordinace roztržštěné evangelické církve**
- zabýval se také **problematikou vězeňství**, v r. 1851 byl jmenován inspektorem věznic a káznic

Od sociální péče k základům sociální práce

Johann Hinrich Wichern a sociální péče

- **zakladatel moderní diakonie**
- **1833 založil azylový dům pro děti z rozvrácených a nefunkčních rodin (Rauhes Haus) – převýchova na základě lásky, víry a práce, snaha o rozdělení do menších skupin, aby byla nahrazena funkce rodiny**
- **pořádal kurzy pro vychovatele, je považován za jednoho ze zakladatelů soustavného vzdělávání v sociální péči**
- **cestoval Německem, kázal, zakládal další nemocnice, školy a podobné azylové domovy**

Od sociální péče k základům sociální práce

Práce v Rauhe Haus

Od sociální péče k základům sociální práce

František Antonín II. Thun Hohenstein (1809-1870)

- rakouský a český šlechtit a politik
- před r. 1848 zasedal ve stavovském zemském sněmu, v revolučním roce členem Národního výboru, později ministerský rada pro umění, po r. 1861 zvolen do Českého zemského sněmu
- r. 1846 se stal **vrchním ředitelem pražského ústavu pro chudé, zároveň předseda Spolku pro podporování domácích chudých a zasloužil se o rozvoj sociální péče v Praze**